

KINCS

| KOPP MÁRIA INTÉZET
| A NÉPESEDÉSÉRT
| ÉS A CSALÁDOKÉRT

***A családokat támogató 2023-as új
intézkedések ismertsége és támogatottsága***

2023. március

www.koppmariaintezet.hu

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
É S A CSALÁDOKÉRT

Tartalom

Vezetői összefoglaló	3
A kutatás bemutatása	5
A családokat érintő intézkedések ismertsége.....	6
Családokat érintő intézkedések szükségességének a megítélése	7
Családokat érintő intézkedések hasznosságának a megítélése.....	9

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
É S A CSALÁDOKÉRT

Vezetői összefoglaló

A KINCS 2023 februárjában végzett felmérésének középpontjában a családokat támogató intézkedések és azok megítélésének a vizsgálata áll. A felmérés témájának aktualitását a 2023-tól induló új családtámogatási intézkedések adták. Idén januártól tovább emelkedett a családtámogatások összege. A kormány az intézkedésekkel a kiszámíthatóságot igyekszik erősíteni családok számára, annak érdekében, hogy minden vágyott gyermek megszülethessen, és hogy a gyermeket tervező párok ne érezzék anyagi tehernek a gyermekvállalást.

Január 1-jétől a négygyermekes édesanyákhoz hasonlóan, SZJA-mentességet élveznek azok a nők is, akik 30 éves koruk előtt vállalnak gyermeket. Ez a kedvezmény nemcsak a munkabérrre vonatkozik, hanem a gyermekgondozási ellátásokra is, amelyek összege ezáltal jelentős mértékben nő. Az SZJA-mentesség az átlagbér mértékéig, azaz 500 ezer forintig érvényesíthető, így havonta akár 75 ezer forinttal is többet kaphatnak a 30 év alatti édesanyák (KINCS számítás¹). A kormány 2023 elejétől a tartósan beteg, vagy súlyosan fogyatékos gyermeket nevelők számára magasabb összegű családi adókedvezményt biztosít, elengedi a diákhitel tartozását a 30 év alatt gyermeket szülő édesanyáknak, az idősek pedig 15%-os nyugdíjmelésben részesültek és 2023-ban is megkapták a 13. havi nyugdíjat.² A népszerű babaváró támogatást és a falusi CSOK-ot 2024-ig meghosszabbították, továbbá a babakötvény kamata 17,5%-ra emelkedett, illetve a nyelvvizsga támogatás összege 8 ezer forinttal nőtt.

A családokat érintő intézkedések ismertsége:

- A KINCS kutatásából kiderült, hogy az emberek alapvetően jól tájékozottak a családokat érintő új intézkedésekkel kapcsolatban: átlagosan az emberek kétharmada (64%-a) már hallott róluk a kutatás időpontjában.
- Összességében a 65 év felettiak a legtájékozottabbak, 77%-uk ismeri ezeket az intézkedéseket. A fiatalok (18-29 évesek) valamivel több, mint fele (52%) szintén hallott ezekről.

¹ <https://www.koppmariaintezet.hu/hu/osszeshir/677-jelentosen-noeveli-a-gyermekgondozasi-ellatasok-osszege-az-edesanyak-szja-mentessege> (Letöltés ideje: 2023.03.07.)

² <https://www.koppmariaintezet.hu/hu/osszeshir/677-jelentosen-noeveli-a-gyermekgondozasi-ellatasok-osszege-az-edesanyak-szja-mentessege> (Letöltés ideje: 2023.03.07.)

- A megkérdezettek a 13. havi nyugdíjat ismerik arányaiban a legtöbben, döntő többségük (93%) hallott már róla.
- Szintén magas azoknak az aránya, akik hallottak arról, hogy a nyugdíjasok 15%-kal több nyugdíjat kapnak (86%), illetve a válaszadók több mint háromnegyedének (77%) volt tudomása arról, hogy a 30 év alatti édesanyák SZJA-mentességet élveznek.
- A babavárási támogatás és a falusi csok 2024-ig történő meghosszabbításáról a válaszadók kétharmada hallott (67% és 62%).
- Tízből csaknem hat felnőtt hallott a 30 év alatti édesanyák diákhitel elengedéséről, valamint arról, hogy a beteg gyermeket nevelők számára a családi adókedvezmény mértéke nettó 10 ezer forinttal nő (57% és 56%). Az érintett fiataloknak (18-29 évesek) 48%-a hallott erről az intézkedésről, míg az utóbbi formáról 35%.
- Az emberek közel fele (47%-a) hallott már arról, hogy a babakötvény kamata 17,5%-ra emelkedett, a fiatalok 28%-a, míg a 30-49 évesek 45%-a hallott erről.
- A támogatások közül arányaiban a legkevesebben (35%) a nyelvvizsga támogatás összegének 58 ezer forintra történő emelkedéséről hallottak a válaszadók.

A családokat érintő intézkedések szükségességének megítélése:

- A válaszadók 91%-a egyetért azzal, hogy a beteg gyermeket nevelők számára nőtt a családi adókedvezmény mértéke.
- A megkérdezettek 81%-a egyetért azzal, hogy a nyugdíjasok 15%-kal magasabb összegű nyugdíjat kapnak, 80%-uk pedig azzal is, hogy 13. havi nyugdíjban részesülnek. A 65 évnél idősebbek mellett (88% és 92%) a tanulók (88% és 78%) és a 18-29 évesek (78-78%) is kimagasló mértékben értenek egyet az időseket támogató intézkedésekkel.
- A megkérdezettek 77%-a ért egyet a babavárási támogatás meghosszabbításával.
- A válaszadók 74%-a ért egyet a 30 év alatti édesanyák SZJA-mentességének bevezetésével.
- Az emberek 72%-a értett egyet a nyelvvizsga támogatás 58 ezer forintra emelésével. 71%-uk a babakötvény kamatának 17,5%-ra emelésével, a falusi CSOK meghosszabbításával és a 30 év alatti édesanyák diákhitel elengedésével is egyetértett.

A családokat érintő intézkedések hasznossága:

- A magyar lakosság hasznosnak tartja a 2023-ban bevezetett családokat érintő támogatásokat.
- Tízből kilenc válaszadó a beteg gyermeket nevelők számára megnövelt családi adókedvezményt tartja a leghasznosabbnak és a legnagyobb segítségnek.
- A megkérdezettek több mint négyötöde fontos támogatásnak tartja a nyugdíjasokat érintő intézkedéseket, azaz a 13. havi nyugdíjat (83%), illetve a 15%-kal megemelt nyugdíjat (82%).
- A magyarok több mint háromnegyede szerint hasznos segítséget jelent a babaváró támogatás 2024-ig történő meghosszabbítása (77%), valamint a 30 év alatti édesanyák SZJA-mentessége (77%).
- A válaszadók háromnegyede (75%) szerint a 30 év alatti édesanyák diákhitel elengedése szintén hasznos segítség, és közel háromnegyedük az alábbi támogatásokról is hasonlóan vélekedett: a babakötvény kamatának 17,5%-ra emelése (74%), a falusi CSOK meghosszabbítása 2024-ig (74%) és a nyelvvizsga támogatás 58 ezer forintra emelése (72%).

Összességében megállapítható, hogy a 2023-tól bevezetett családpolitikai intézkedések e rövid idő alatt is széleskörben ismertté váltak és támogatottsága széleskörű Magyarországon. A családosok és idősek körében kiemelkedően magas a támogatottság.

A kutatás bemutatása

A KINCS kutatásában megvizsgáltuk, hogy mit gondolnak az emberek a családokat támogató intézkedésekről. A kutatás adatfelvétele 2023. február 16. és 27. között zajlott. Az országos adatfelvétel telefonos kérdőíves (CATI) módszerrel, 1000 fő megkérdezésével történt. A minta reprezentatív a 18 éves és annál idősebb magyar lakosságra nem, életkor, településtípus, valamint iskolai végzettség szerint.³

³ 95 %-os megbízhatósági szint és 1000 fős mintanagyság esetén a maximális mintavételi hiba 3,1%. A szignifikancia megállapításához Pearson féle khi-négyzet tesztet használtunk. A missing értékek is bekerültek az elemzésbe.

Munkaerőpiaci státusz tekintetében azt láthatjuk, hogy a válaszadók 54%-a dolgozik, 30%-a nyugdíjas, 5%-a munkanélküli, 5% csenden, gyesen, gyeden, gyeten van (kisgyermekesek), továbbá 3% a tanulók aránya. Az anyagi helyzetüket illetően a válaszadók 43%-a nyilatkozta azt, hogy beosztással jól kijön a jövedelméből, 31%-nak éppen elég a havi jövedelme, és 13% azok aránya, akik gondok nélkül élnek. A hónapról hónapra anyagi gondokkal küzdők aránya 10%, a nélkülözések között élők pedig 2%.

A családokat érintő új intézkedések ismertsége

A családokkal kapcsolatos intézkedések közül a 13. havi nyugdíjat ismerik arányaiban a legtöbben a felnőttkorú magyarok közül, döntő többségük (93%) hallott már róla, ahogy arról is, hogy a nyugdíjasok 15%-kal több nyugdíjat kapnak (86%).

Szintén **magas azok aránya, akik hallottak arról, hogy a 30 év alatti édesanyák SZJA-mentességet élveznek (77%)**. A 65 év feletti válaszadók valamivel jobban informáltak (92% és 81%), mint a 18-29 évesek (73% és 68%).

A babaváró támogatás és a falusi CSOK 2024-ig történő meghosszabbításáról a válaszadók kétharmada hallott (67% és 62%). Előbbi támogatás meghosszabbításáról a 65 éven felüliek (78%), míg utóbbiról a nagycsaládosok (74%) hallottak a legnagyobb arányban. A 18-29 évesek többsége is tisztában van a babaváró támogatás meghosszabbításával (55%), a falusi CSOK meghosszabbításáról pedig 45%-uk hallott.

Tízből csaknem hat válaszadó (57%) hallott a 30 év alatti édesanyák diákhitel elengedéséről. A legnagyobb különbség a nyugdíjasok és a diákok között látható. Előbbiek 73%-a, utóbbiak 23%-a hallott róla.

A magyarok többsége (56%-a) tisztában van azzal is, hogy 2023-tól a tartósan beteg, vagy súlyosan fogyatékos gyereket nevelők havonta plusz nettó 10 ezer forintos családi adókedvezménnyel számolhatnak. Legnagyobb arányban a 65 évnél idősebbek hallottak erről az intézkedésről (74%).

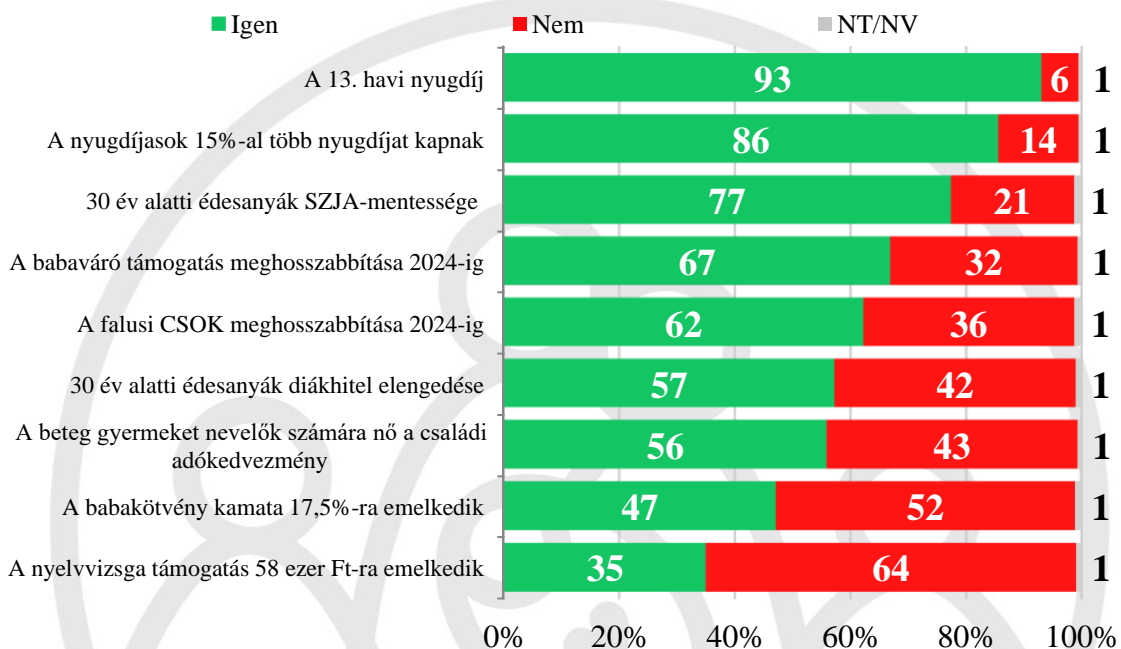
Az emberek közel fele (47%-a) hallott már arról, hogy a babakötvény kamata 17,5%-ra emelkedett. A legtöbben a 65 évnél idősebbek hallottak erről az intézkedésről (61%).

A nyelvvizsga támogatás összegének 58 ezer forintra emelkedése a legkevésbé ismert intézkedés, csupán a megkérdezettek 35%-a hallott róla. A fiataloknak, mint célcsoportnak a 23%-a hallott csak erről az intézkedésről.

1. ábra: Hallott az alábbi, családokat érintő intézkedésekről?

(N = 1000), %

Családokat érintő intézkedések szükségességének a megítélése

A válaszadók 91%-a egyetért azzal az intézkedéssel, hogy a beteg gyermeket nevelők számára nőtt a családi adókedvezmény mértéke.

A KINCS egy korábbi kutatásából⁴ kiderült, hogy az emberek a társadalom megbecsült tagjaiként tekintenek az idős emberekre. A jelenlegi felmérésünk megerősítette, hogy az emberek 81%-a egyetért azzal, hogy a nyugdíjasok 15%-kal magasabb összegű nyugdíjat kapnak, 80%-uk pedig azzal is, hogy 13. havi nyugdíjban részesülnek. Mindkét esetben

⁴https://www.koppmariaintezet.hu/docs/gyorsjelentes_fiatalok_SZJA_mentessegenek_es_13.havi_nyugdij_visszavezetesenek_megitelese_20210225.pdf (Letöltés: 2023.03.07.)

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
É S A CSALÁDOKÉRT

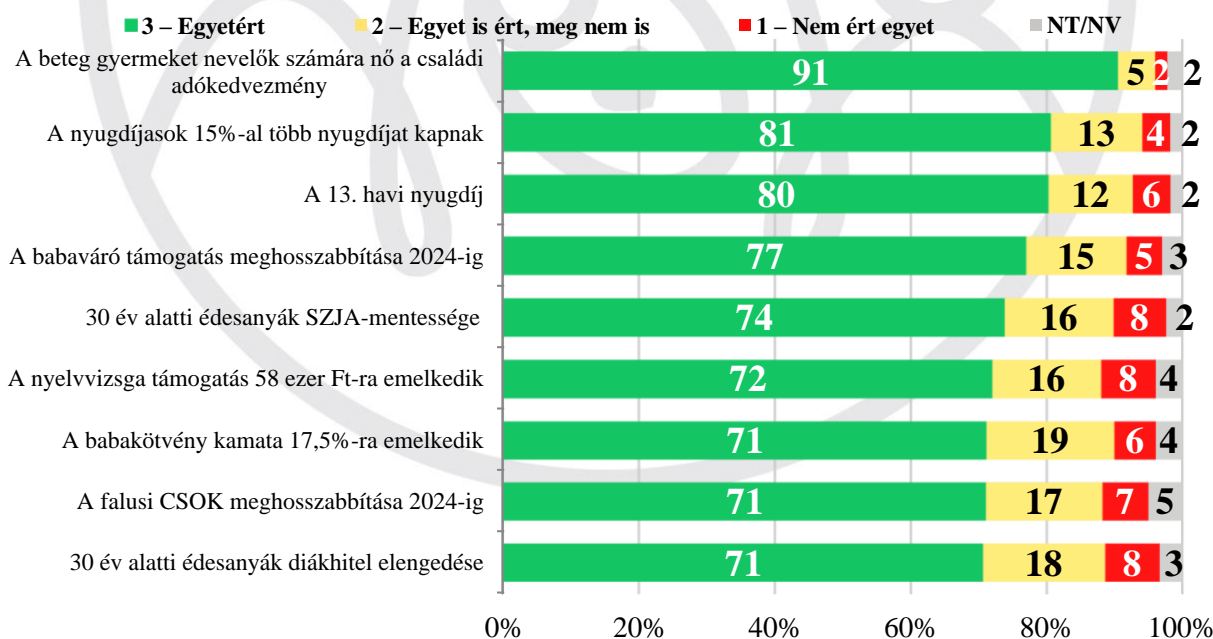
elmondható, hogy arányaiban a legtöbben az érintettek, vagyis a 65 évnél idősebb válaszadók értenek egyet az intézkedéssel (88% és 92%). A tanulók (88% és 78%), és a 18-29 évesek (78-egyenként 78%) is különösen magas volt ez az arány.

A megkérdezettek 77%-a ért egyet a babavárási támogatás meghosszabbításával. Általánosságban véve elmondható, hogy az emberek többsége támogatja az intézkedés meghosszabbítását. Legnagyobb arányban a kisgyermekesek értettek egyet ezzel (89%).

A válaszadók 74%-a ért egyet a 30 év alatti édesanyják SZJA-mentességének bevezetésével. Az adatok alapján egyértelműen látszik, hogy a megkérdezettek többsége egyetért ennek az intézkedésnek a bevezetésével. Arányaiban a legtöbben a nagycsaládosok közül értettek egyet vele (85%).

A megkérdezettek 72%-a szerint üdvözlendő, hogy a nyelvvizsga támogatás 58 ezer forintra emelkedett 2023. január 1-jétől. 71% szerint szükség volt a babakötvény kamatának 17,5%-ra emelésére, továbbá a falusi CSOK 2024-ig történő meghosszabbítására és a 30 év alatti édesanyják diákhitel elengedésére.

2. ábra: Ön milyen mértékben ért egyet azzal, hogy szükségesek az alábbi családokat támogató intézkedések? (N = 1000), %

Családokat érintő intézkedések hasznosságának a megítélése

A válaszadók 90%-a hasznosnak tartja, hogy a beteg gyermeket nevelők számára nő a családi adókedvezmény. Legnagyobb arányban a kisgyermekesek (98%) és a tanulók (94%) gondolják így.

A megkérdezettek több mint négyötöde szerint hasznos segítség a 13. havi (83%) nyugdíj és a 15%-os emelése is (82%). Legnagyobb arányban az érintett korosztály tagjai, azaz a 65 éven felüli válaszadók (92% és 89%) gondolják így.

A válaszadók 77%-a szerint hasznos a babaváró támogatás 2024-ig való meghosszabbítása. Legnagyobb arányban a 65 éven felüliek (86%), valamint a nagycsaládosok (83%) gondolják így.

A megkérdezettek 77%-a tartja hasznosnak a 30 év alatti édesanyák SZJA-mentességét. Leginkább a nagycsaládosok (84%), valamint az alapkú végzettségűek (83%) vélekednek így.

A magyarok háromnegyede (75%) szerint a 30 év alatti édesanyák diákhitel elengedése fontos segítséget jelent. Legnagyobb arányban a 65 éven felüliek (84%), valamint az alapkú végzettségűek (79%) és a kisgyermeket nevelők (79%) gondolják így.

A válaszadók közel háromnegyede szerint (74%) segítséget jelent a babakötvény kamatának 17,5%-ra emelése. Leginkább a 65 éven felüliek (82%), valamint az alapkú végzettségűek (80%) látják így.

A magyarok 74%-a szerint hasznos intézkedés a 2024-ig meghosszabbított falusi CSOK. Legnagyobb arányban a 65 éven felüliek, a nagycsaládosok (83%) és az alapkú végzettségűek vélekednek így.

A válaszadók 72%-a szerint segítséget jelent a nyelvvizsga támogatás 58 ezer forintra növelése. Leginkább a kisgyermekesek (78%), a 18-29 évesek és a 65 éven felüliek (77%) gondolják így.

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

3. ábra: Ön milyen mértékben tartja hasznosnak és segítségnek az érintettek szempontjából az alábbi intézkedéseket? (N = 1000), %

